

Psichikos sveikatos specialistams susirūpinimą kelia augantis girtavimas

Ūmių psichikos sutrikimų skyriaus vyriausioji slaugos administratorė Ana Lavrinovič naujojo skyriaus palatoje. Palatos dvivietės, šalia palatų -

Elektrofiziologinių tyrimo ir gydymo metodų skyriaus medicinos biologas Vladas Valiulis atlieka transkranijines magnetines stimuliacijos procedūras. Magnetinis laukas smegenų žievėje indukuoja elektrinį lauką ir priklausomai nuo dažnio smegenų žievę sužadina arba slopina. Pasak V.Valiulio, tai puiki terapinė priemonė medikamentams rezistentiškos depresijos, taip pat klausos

Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės direktorius med. dr. Valentinas Mačiulis konstatuoja, kad trumpam sumažėjęs alkoholinių psichozių skaičius vėl pradėjo augti, nes politikai tik žodžiais kovoja prieš alkoholį, nors realiai nieko nedaro mažinant alkoholio prieinamumą.

Jau kitą mėnesį specializuotas Ūmių psichikos sutrikimų skyrius pradės priiminti pacientus

Kaip jau įprasta, Pasaulinę psichikos sveikatos dieną Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninė pasitinka naujais pasiekimais: atidaromi nauji skyriai, diegiamos modernios psichikos ligų diagnostikos ir gydymo technologijos. Deja, pastangas gerinti visuomenės psichikos sveikatą temdo vėl pradėjęs augti alkoholinių psichozių skaičius, statistiškai patikimai liudijantis augančius alkoholio suvartojimo mastus ir parodantis, kad politikai ir valdžios vyrai nė piršto nepajudina mažinant alkoholio prieinamumą.

Algirdas Valentas
Atidaromas naujas skyrius
Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninė baigė vykdyti Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamą projektą "Psichiatrijos stacionaro modernizavimas", pagal kurį ligoninėje įkurtas specializuotas 15 lovų Ūmių psichikos sutrikimų skyrius. Projekto tikslas - pagerinti paslaugų prieinamumą ir kokybę ligoninėje. Pagrindines ir problematiškiausias

rizikos grupes sudaro ligoniai, sergantys ūmiomis psichozėmis, paprastai turintys priklausomybę alkoholiui ar narkotikams. Siekiant pagerinti ūmių psichozių gydymą, buvo būtina investuoti į ūmios psichiatrijos stacionaro patalpų renovaciją, jų pritaikymą ir aprūpinimą šiuolaikine įranga. Projekto vertė - 1,9 mln. litų. Ūmių psichikos sutrikimų skyrius įsikūrė atskirame filigelyje. Statybos darbus vykdė UAB "Altitudė". Į akis

krenta, kad patalpų renovacija atlikta ne tik kokybiškai, bet ir estetiškai patraukliai, parinktos geltonų tonų pastelinės spalvos, suderintos su rudais akcentais, o prie sienų ir grindų spalvinės gamos priderinti baldai. Įrengtos dvivietės palatos, aprūpinotos optimalios sąlygos ūmių pacientų gydymui, pagerės psichologinė aplinka bendruose ligoninės skyriuose, nes pacientai išvengs kontakto su sujaudintais pacientais. Pagalbinės patalpos - san. mazgai, dušai - įrengti, kaip to reikalauja sun-

kių psichinių ligonių gydymas. "Skyrius aprūpintas priemonėmis itin sunkių ligonių gydymui. Čia bus gydomi sergantieji ūmiomis psichikos ligomis, pasireiškiančiomis psichomotoriniu sujaudinimu, sunkia depresija, sunkiomis katatoninio sindromo formomis, taigi tomis ligų būklėmis, kurioms esant pacientai yra pavojingi sau ir aplinkiniams, todėl juos dieną naktį turi stebėti personalas", - pasakoja Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės direktorius med. dr. Valentinas Mačiulis. Į skyrių bus guldomi naujai atvykę pacientai, kuriems reikalinga intensyvi psichiatrinė slauga ir gydymas bei perkeliama iš kitų šešiolikos ligoninės skyrių, atsiradus psichomotorinio sujaudinimo būsenai. Praėjus ūmiai būklei, ligoniai vėl bus grąžinti į kitus skyrius. Tuo būdu bus sudarytos optimalios sąlygos ūmių pacientų gydymui, pagerės psichologinė aplinka bendruose ligoninės skyriuose, nes pacientai išvengs kontakto su sujaudintais pacientais. Vienoje vietoje sutelkti ūmių ligonių gydymą - nauja pažangi idėja.

Diegia naujus gydymo metodus
Pastaruoju metu ypač daug pasiekta kompiuterinių technologijų pagalba registruojant galvos smegenų sukelto klausos potencialus ir naujas metodikas pritaikant psichikos ligų gydymui. Tai naujas dalykas Lietuvoje,

L.S. SKAIČIUS
749
- tiek Respublikinėje Vilniaus psichiatrijos ligoninėje šiais metais registruota baltosios karštiligės atvejų.

o ir pasaulyje ligoninės specialistai neabejotinai yra tarp šios srities lyderių. Nauji metodai gerins ligonių ištyrimą ir gydymą, jau dabar sėkmingai taikoma nemažai metodų. Rugsėjo pabaigoje Pasaulinės psichikos sveikatos dienos proga ligoninės kolektyvas sulaukė reikšmingo dovanos - Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės Elektrofiziologinių tyrimo ir gydymo metodų sky-

Skyriuje įrengti specialūs antivandaliniai tualetai, kurių neįmanoma sudaužyti

Nauja basonų plovimo mašina gali dirbti įvairiais režimais

Įrengta ir jauki virtuvė centralizuotai ligoninėje gaminamam maistui paskirstyti

Elektrofiziologinių tyrimo ir gydymo metodų skyriaus vedėjas Kastytis Dapšys ir Pagalbinę diagnostikos, konsultacijų ir gydymo kabinetų skyriaus vedėja Ala Serežga pacientui encefalogramoje konstatavo bangų epileptiforminius pakitimus. Patikimai diagnozavus epilepsiją, galima skirti ir adekvatų gydymą.

Spalio 10 dieną ligoninėje atidaroma Pasaulinei psichikos sveikatos dienai skirta Aušros Čapskytės grafikos darbų paroda "Keliuonė 2". Į atidarymą kviečiami ne tik pacientai ir ligoninės darbuotojai, bet ir Naujosios Vilnios bendruomenės atstovai. Parodai ruošiasi ligoninės vyriausioji bibliotekininkė Edita Borisova (kairėje) ir Rytų su visuomene skyriaus vedėja Janina Utkuvienė.

riaus vedėjas Kastytis Dapšys apgyvendinti mokslų tyrimus, po 300 milisekundžių nuo stimulo pateikimo aparatūra fiksuoja teigiamą bangą. Bangos parametrai įvertinami ir palyginami su sveiko žmogaus parametrais, leidžia nustatyti, ar nėra pažintinių funkcijų sutrikimų. Pasak K.Dapšio, P300 potencialas reikšmingas tuo, kad jis parodo kai kurias žmogaus kognityvias funkcijas - dėmesį, operatyvumą, reikšmingų stimulų atskyrimą nuo nereikšmingų. Tiriant potencialus, galima sužinoti, ar šios funkcijos pacientui yra sutrikusios, ar ne. Paprastai manoma, kad nauji antipsichotiniai vaistai, taikomi šių sutrikimų gydymui, gerina kognityvines funkcijas. K.Dapšys ir siekė ištyri, ar tikrai antipsichotikai veikia šias funkcijas. Taip pat buvo tirta nemedikamentinės terapijos - būtent elektros impulsų terapijos ir metaglosoterapijos (šizofrenija sergančių pacientų užsienio kalbos mokymo) - įtaka P300 potencialui. Tyrimas parodė, kad pagerėjo kognityviųjų funkcijų parametrai.

Daugėja alkoholinių psichozių
Ligoninės psichikos sveikatos specialistai deda daug pastangų, gerindami visuomenės psichikos sveikatos būklę, tačiau yra sričių, kur jie jaučiaisi bejėgiai ir jiems tenka šalinti ydingos valstybinės politikos rezultatus. Specialistams ir visuomenei nevirčius lėtinųjų psichozių jau yra 5. Tai labai sunkios būklės, lydimos organinių neurologinių pakankimų. Jeigu lėtinųjų psichozių - pavydo klijedėjimas, haliucinozė ir kiti klijedesia - pernai per tris ketvirčius buvo 68, tai šiais metais jau yra 95. Tai gi stebimas gana intensyvus statistiškai patikimas psichozių augimas ir visa tai rodo blogėjančią visuomenės sveikatos būklę, atspindi didėjančią suvartojamo alkoholio kiekį. Direktorių V.Mačiulį jau trikdo klausimas, ką daryti, norint pagerinti situaciją. "Reikia pradėti dirbti! Iki šiol mes tik kalbame ir nors kalbos yra teisingos, negalima amžinai kalbėti nieko nedarant. Turi būti taikomas kompleksas priemonių, mažinančių alkoholio prieinamumą. Deja, alkoholio prieinamumas išlieka absoliutus", - konstatuoja V.Mačiulis. Belieka sutikti su direktoriumi, kad politikams ir valstybės vyrams gerai žinomas alkoholio kontrolės priemonės. Deja, viešasis interesas - visuomenės sveikata - pralaimi prieš alkoholio pramonę. ●

nuo dažnų. Žmogui išgirdus naują reikšmingą stimulą, po 300 milisekundžių nuo stimulo pateikimo aparatūra fiksuoja teigiamą bangą. Bangos parametrai įvertinami ir palyginami su sveiko žmogaus parametrais, leidžia nustatyti, ar nėra pažintinių funkcijų sutrikimų. Pasak K.Dapšio, P300 potencialas reikšmingas tuo, kad jis parodo kai kurias žmogaus kognityvias funkcijas - dėmesį, operatyvumą, reikšmingų stimulų atskyrimą nuo nereikšmingų. Tiriant potencialus, galima sužinoti, ar šios funkcijos pacientui yra sutrikusios, ar ne. Paprastai manoma, kad nauji antipsichotiniai vaistai, taikomi šių sutrikimų gydymui, gerina kognityvines funkcijas. K.Dapšys ir siekė ištyri, ar tikrai antipsichotikai veikia šias funkcijas. Taip pat buvo tirta nemedikamentinės terapijos - būtent elektros impulsų terapijos ir metaglosoterapijos (šizofrenija sergančių pacientų užsienio kalbos mokymo) - įtaka P300 potencialui. Tyrimas parodė, kad pagerėjo kognityviųjų funkcijų parametrai.